

Szerkesztőség és kiadó hivatal

Posta SIMON F. F. ház a város-
házán az emeleten

HIRDETMÉNYEK.

Előzetes díj a hirdetésért és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szilárdságát illető
minden közleményre ide intézendők

Állományon levelek csak ismert kezektől
fogadhatók el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PÁRT KOZLONYA.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előzetes ár:

Helyben kézhez hordva vagy vilos a postán

küldve:

Egész évre 10 ft —
Félévre 5 ft —
Negyedévre 2 ft 50 —
Egy hónapra 1 ft —

Hirdetési díj:

Öt-hasábsopettisor egyszeri beiktatásért 5 kr

Bélyegdíj minden hirdetésért külön 20 kr

Nyittré 4 hasábsopettisorért 20 kr.

XII. évfolyam. 1885.

Debreczen. Szerda, október 7.

194. szám

A Horvát testvérek.

Megint csak az a régi magyar közmondás jutott eszünkbe melyben a kutya is meg a szalonna is szerepel. Nem tehetünk róla ha ki kell mondanunk, hogy a horvátországi állapotok, úgy a mint ott az események indultak — tarthatatlanok; eddig csak utcai hecczesség, eszevesztett rakoncátlankodás és képviselőházi botránnyok insceniozására szorítottak a szélső rüppök kompánia, most már tettelegességre is vetemedett.

A bán férfinak magatartásának elismeréssel kell adoznunk, nem engedte magát semmi tulságba ragadtatni ezen dühöngő örült boldokkal szemben, de a józan ész, és maga a kormány is beláthatta ezáltal, hogy végre itt már az ideje leszámolni azzal a csőseléssel, melynek minden számítása oda megy ki, hogy a tájékozatlan, tudatlan népet egy reá nézve végtelen akcióra csábítsa, hogy azután ok maguk, a zavarosban hallászanak.

Hanem, hogy gazda nélkül tették a számítás, éppen a jelen eset mutatja, a mikor még azok is — a kikre pedig elsősorban számítottak — a karzat, megvetéssel fordult el otromba merénylőtől. Most már a nemzeti párt is, felbőrdült eddigi tévelygéséből mert a botrány a legbrutálisabb, annál inkább fog tömörülni a bán körül, hogy ez arczatlan anarchistákat végképpen elhallgattassák. A történetek után nem kételkedhetünk abban, mert ha eddig be nem látta volna, most már csakugyan tisztában lehet a nemzeti párt az iránt, hogy ezen háborgó elemekkel szemben bűn volna a legkisebb határozatlanság vagy gyengeség is.

Megvagyunk győződve, hogy a mostani botrányok a társország történelmében fordulópontot fognak képezni, mert ezek minden jel szerint oda vezetnek,

hogy a fékvesztett elemek mint olyanok melyek nemcsak a társadalmat, de a horvát tartomány alkotmányos existenciáját is a legnagyobb mérvben veszélyeztetik — eltávolíttassanak, és pedig olyan eszközzel a mivel az ilyen fekélyt a legbiztosabban lehet gyógyítani. Nem is lehet nemzete sorát szíven hordozó horvát hazafi, a ki be ne lássa, hogy ilyen elemekkel szemben csak a magyar állam eszméhez való, szilárd és rendületlen ragaszkodás biztosíthatja a horvát-szlavon országok békéjét, fejlődését és jövőjét.

Alig hiszünk, hogy legyen magyar ember a ki tiszteletben ne tartaná azon államjogi viszonyt, a melyet köztünk és a testvérországok között a százados történelem teremtett.

Itt őszinte rokonszenvvel és jóindulattal nézzük a horvát nemzet fejlődését és haladását. Eppen azért nem hihetjük, hogy Horvátországban is tulságra ne vergődhetne azon meggyőződés, hogy a horvát nemzetnek saját legszentebb érdekei miatt szakítania kellene mindazon eszmékkel melyek a gyűlöletet hirdetik. Nem kételkedünk benne, hogy a most megnyitott országgyűlés további folyamában a legnagyobb erélyt fogja tanúsítani, minden olyan bűnös törekvésekkel szemben, melyek köztünk egyenletlenséget akarnak szítani.

Hát bizony ideje is lesz már így gondolkodni és így tenni, mert utoljára is — bár igen szép erény a türelem, de végre is nem tarthat az sem örökké s akkor, hogy a rövidebbet nem mi húzzuk, a felelő — azt hiszük — egy józan eszű ember sem fog kételkedni.

A gazdakongresszus negyedik ülésében a kisbirtokosok hitelügye került napirendre. Kezdetben szép számmal jelentek meg a tagok. — Az elnökséget gr. Dessewffy Aurél vette át, kifejtve a napirend lényegét. Ezután az előadó,

György Endre szólott. Felolvastattott Wirth Miksa s Raiffeisen levele, mire Zallí, a felső olaszországi népbankok igazgató elnöke ismertette az ottani intézetek működését; a csehországi Zedwitz gr. a szövetségésen alapuló kisbirtokos hitelintézetek mellett nyilatkozott; Salandra egyetemi tanár Rómából az olasz földhitelügyet vázolta, — Wertheimer a vezetése alatt álló székesfehérvári öngyelző hitelintézet sikeleit és küzdelmeit ismertette. Szólt továbbá Wedell-Malchov, a német Landwirthschaftsraht elnöke, a különböző német államok földhitelszervezetéről, — végre gr. Keglevich István a kisbirtokos realitelt nagyobb figyelembe vétele mellett. Holnap folytatatik a tárgyalás és be fog fejezteni a kongresszus.

Külföld.

A francia választások. A választások eredményéről eddig 81 megyéből érkezett híradás. E szerint 165 konzervatív és 141 köztársasági van eddig megválasztva, kik között minden pártányalat képviselve van. A konzervatívok 93 helyet nyertek és ötöt vesztek. 202 helyen szűkebb választás válik szükségessé. Öt megyéből még nem érkezett a választások eredményéről híradás. A hírlapok tulnyomó része kijelenti, hogy a konzervatívok által vívott siker elitélése az opportunizmusnak s a tongingi hádjárat és a vallásellenes politika következménye. A „Republique Française” beismeri, hogy a konzervatívok több mint egyharmad részét fogják képezni az uj kamarának, a mi igen veszélyes. Óra inti a republica usukat az egységére.

A kelet ruméliai kérdés. Bratiano román miniszterelnök tegnap Budapestre utazott Tiszta Kálmán meglátogatására Románia semminő területi nagyobbítást nem kíván. Azon hírek, mintha Románia bizatnék meg azzal, hogy Bulgáriában rendet csináljon, minden alapot nélkülöz. Szerbiának igényeit területének megnagyobbítására azon esetben, ha a bulgár uniót signatarius hatalmak jóváhagyják, nem fogadják kedvezőtelennél, amár a diplomácia arra törekszik, hogy ennek a mozgalmat lehetőleg szűk korlátok közé szorítsa. Az a kérdés, hogy Szerbia török vagy boglár területre tart-e igényt, még

nem vált actualissá, ami, ha a status quo antet helyre nem állítják, a min-k lehetősége még mindig nincs kizárva, fontos szerepet fog játszani a diplomácia tárgyalásokban. Németország minden olyan kérdés elől, a mely a békét veszélyeztetné, gondosan ki tér. Ugyanez ügyre nézve jelentik: A nagy-követek közt megegyezés jött létre a hatalmak elé terjesztendő emlékirat iránt. Az emlékirat csak arra szoritkozik, hogy megjelölje, mily alakban indittassanak meg a tárgyalások Törökországgal és Bulgáriával, hogy minden további bonodalom elkerültesse; a megoldásra nézve azonban semmiféle indítványt nem tesz és tekintetben, mint látszik, a cabineteknek engedi át a kezdeményezést. Azt hiszik azonban, hogy a nagy-követek tüzetesebb utasításokat fognak kérni kormányaitól, hogy alapot nyerjenek gyakorlati érteklél bíró megegyezés kidolgozására.

Botrány a zágrábi tartománygyűlésen.

Arról a hallatlan botránnyról, mely a zágrábi tartománygyűlésen lefolyt s melyről mai vezércikkünk is szól a következőket írja az „Agr. Ztg.” Zsivkovics János báró hosszabb beszédben fejté ki, hogy a bán nem járt el helyesen, midőn cameralis actákat, melyek jogos kétségtelen s becsületesen szerzett tulajdonai voltak Horvátországak, — kiadta a nélkül, hogy a tartománygyűlés beleegyezését kikérte volna. Legzetszerűbb volna tehát az okiratokat visszakérni.

Khuen-Hédévár gróf bán erre a következőleg felelt: „Néhány megjegyzést tartozom tenni az előttem szóló által elmondottakra, főntartva magamnak a tegnapi előttem elmondottakra máskor felelni. Az előttem szóló azt vetette szememre, hogy a ugynevezett kamarai okmányokat vissza küldöttem, mert azt hittem rólok, hogy nem horvát hanem magyar okmányok. En ezzel nem te tem egyebet, mint hogy visszaküldöttem, az actát oda, ahol előbb voltak. En tehát nem tettem azt a mit szememre vetnek. Ami a másik körülményt illeti, hogy a Horvátország 36 éven birta ezeket az okmányokat, azt tudjuk valamenyenek, az el nem tagadható. Hogy azonban ez becsületlen bitoklás lett volna, meg azt az előttem szóló mondá, ebben hajlandó volnék kételkedni . . .”

hetetlennek látszott, még akkor sem férjéte váltota, hanem csak azt a gonosz csábító személyt.

Az az oka. Ki tudja, mily ördögi mesterségekkel hálózta be Gábor szívét?

A szegény nő nem tett szemrehányást férjének csak sirva borult nyakába s s ölben hordott legkisebb gyermekét tartotta elejébe:

— Ne hagyj el minket! Térj vissza hozzánk!

A férj megilletődve ölelte át zokogó feleségét. Nem szólta, de megindult. Azon nap nem távozott el hazulról, sem a következő nap; de harmadnap már megint csak ott eviczkélt a majorné hálójában.

Akkor kétségbeesett lépesre szánta el magát a szegény fiatal asszony. Elment az örnagynéhoz, hogy visszakövetelje férjét. A majorné eleinte úgy tett, mintha nem értené.

— De hát édes lelkem, — szól nyájas mosolylyal, — mit segíthetek én? Valóban nem értem, hogy miért fordult bizalmával éppen én hozzám?

A szegény asszony elképedve állt ott s nem bírt szavakat találni, hogy folytassa. Csak inuit pirult s könyek törtek ki szeméből.

Ó nagysága jóakaratalag leültette.

— Látja, ilyen csinos fiatal menyecskének nem kellene féltetni a férjét. Legyen nyugodt, nem fenyegeti semmi veszély. Ne hallgasson mindén apró mendemondára. Aztán a férfiának el is kell néha nézni valamit. Ezt az elvet követtem én a boldogult férjemre nézve, s mondhatom, nem vallottam kárát.

A fiatal asszony élénken emelte föl szeméit az örnagynéra. A nyájas szavak némileg megnyugtatták. Hiszen ha igaz volna mindaz, a mit beszélnék az emberek, maradhatna é akkor oly nyugodt, oly nyájas, oly mosolygó?

(Folyt. köv.)

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája

A sicczek kapitánya.

Elbeszélés.

Irta: Vértesi Arnold.

II.

Csak a mint esteledni kezdett, vette észre Szücs Gábor ur, hogy talán már távoznit is kelleve. A szép asszony pillantása a szövetmintákra esett, melyek még mindig ott heverték ércintelen az asztalon.

— No, ezt egészen elfelejtettük, — ki állított föl kezagya.

Szücs Gábor ur dadogott valamit: ha parancsolja a nagyságos asszony. . .

— Holnap, — szakítja félbe pajkos kacsinással a szép asszony.

Holnap! Ez a szó susog a fiatal ember fülében, mikor már rég eltávozott is. Ez a szó susog még otthon is családi körében. Ezzel a szóval alszik el és édes álmok közt ring lelke.

— Jobban, jobban, — viszonzozza a férj, végtét szakítva minden további kérdésökösnek.

Látszik is, hogy jobban van. Szemei fénylenek, tekintete vidámabb, arca kipirult. Ma még nagyobb gonddal öltözött fel, mint tegnap. Sokáig habozott, vajon ne vegye-e föl kapitányi egyenruháját? A zöld frakk, a fehér nadrág pompásan illt rá. De félt, hogy feltűnést kelt a szokatlan időben felvett egyenruha. Mit mondjon a feleségének. Micsoda ürügyet találjon ki?

Edes álmodozások közt telt el a nap nagy része, míg el nem érkezett az idő, hogy Szücs Gábor a szép asszony látogatására indul. Ma is hevesen dobogott szíve, ma is lángolt arca, midőn a kapun belépett, de mily különböző érzés volt az a tegnapiútól.

G, orsan szükkelt föl a tornác lépcsőin.

Egy nőcseléd jött elejébe:

Kit tetszik keresni? A nagyságos asszony elutaszott.

A szó elhalt a fiatal ember ajkain. Csak nagysokára, hebegve, piruló arcát földre sítve kérdezte, hogy mikor jön vissza?

— Nem tudom, — felelt a cseléd félvállról.

Szücs Gábor ur nem mert tovább kérdezősködni s tántorgó lábakkal távozott.

VI.

A ki annyira gyakorlatában volt a szélelem művészetének mint Palkovics örnagyné, az ép úgy tudott játszani a szívek hurjain, mint a zongora billentyűin.

Látta, hogy a sicczek kapitánya hamar lángra lobbant; de azt is látta, hogy ebben az egész lángban a húság játsza a főszerepet. Jobban föl kell ébreszteni benne a szenvedélyt. S erre legalkalmasabbnak látszott egy kis elválás, olyas valami, a mi egyuttal bosszantja és ingerelje a fiatal embert.

De mikor két hét múlva visszatért a szép asszony s meglátta az egészen össze-tört sápadt embert, mögijedt attól, hogy ez ember mennyire szívére vette a dolgot. Szücs megajánlta, hogy egyáltalán valamit kezdett ilyen pipogya emberrel, a ki a legelső szerelmi bubánat mindjárt lever a lábáról. De másrészt kedvét találta benne, hogy valaki busul érte s ilyen nagyon bele boldult.

Ez nem igen esett már meg rajta régóta. Visszajutatta észébe ez az elmúlt régi idők, mikor: fiatal báró Liegnicz hadnagy párbajban megölette magát érte. Ah! ma már nincs önfeláldozás, nincs mély, mindenre kész szerelem! Csak sivár, rövid tartamu kalandok.

Kár, hogy ez az ember, a kiből még mélyebb érzés lakik, csak civíl, csak egy nyavalygó kalmár.

— Eh! mit csináljak én ezzel az emberrel?

Nagyon jól tudta, hogy mit akart csinálni vele; de most már igazán nem tudja. Szücs visszaríadt attól, hogy ez ember szí-

vével csak játékot űzzön. Minek fűzné hódolónak rabszójára? Mi diósége lenne belőle? Egy kereskedő, egy bamba fiatal ember annyira híres gavallér után!

Hisz ez a degradáció.

Mindegy, nem erőszaki el. Még egyt sem eresztett el a kikörmei közé került, kissé meg kell kopasztania. A majorné dolgainapról-napra rosszabbra fordulnak, szorongatják mindenfélét, hitele már alig maradt egy mákszemnyi.

Domrády főhadnaggyal már vége mindennek, annak a pénzés tárczájába nem lehet több belenyulni. Bianchi tábornok ezudar fősvény. Ó nagysága nem tudja honnan kerítse elő a toilletet. Ez a kereskedő nem fog fakarkodni, az kilátászik a szeméből. Aztán csinos fiatal ember még hozzá. Az egész tisztí karban nincs hozzá fogható csinos legény. Micsoda boldogság ez, hogy most lelkiismeretbeli furdalásokat érez a szép örnagyné! Miért nem akarja boldoggá tenni ezt a szegény fiatal embert, ha olyan nagyon eped szegény azért a boldogságért?

Es a szép asszony mégis sokáig habozott. Csak mikor már nagyon kezdte szorongatni Goldschmidt Aron a tisztikar zsidója, holmi apró kölesönök miatt és egyáltalán nem akadt több uzsorás az egész városban, a kihez fordulni lehetett volna, akkor határozta el magát ó nagysága, hogy a félig megszakított ismeretséget megújítsa.

Attól a perczől kezdve Szücs Gábor elveszett családjára nézve.

A szegény asszony sokáig nem tudta, mi lelte férjét, miért oly zavart, miért oly ideges, miért oly hideg hozzá és a gyermekeihez? De egy kis városban, a hol az efféle dolgok nem maradhatnak titokban, a Szücs Gábor látogatásai sem maradhattak titokban. Minden ember beszélt róla s végre el kellett jutni a hírnék a szegény megcsalt asszony fülébe is.

Első perczben hihetetlennek tűnt től előtte. Az ő férje? Nem, az nem lehet. S mikor már bizonyossá vált, a mi eleinte hi-

Nincs többé foglalkozás a szicczek kapitányával. A szicczek kapitánya. Elbeszélés. Irta: Vértesi Arnold. II. Csak a mint esteledni kezdett, vette észre Szücs Gábor ur, hogy talán már távoznit is kelleve. A szép asszony pillantása a szövetmintákra esett, melyek még mindig ott heverték ércintelen az asztalon. — No, ezt egészen elfelejtettük, — ki állított föl kezagya. Szücs Gábor ur dadogott valamit: ha parancsolja a nagyságos asszony. . . — Holnap, — szakítja félbe pajkos kacsinással a szép asszony. Holnap! Ez a szó susog a fiatal ember fülében, mikor már rég eltávozott is. Ez a szó susog még otthon is családi körében. Ezzel a szóval alszik el és édes álmok közt ring lelke. — Jobban, jobban, — viszonzozza a férj, végtét szakítva minden további kérdésökösnek. Látszik is, hogy jobban van. Szemei fénylenek, tekintete vidámabb, arca kipirult. Ma még nagyobb gonddal öltözött fel, mint tegnap. Sokáig habozott, vajon ne vegye-e föl kapitányi egyenruháját? A zöld frakk, a fehér nadrág pompásan illt rá. De félt, hogy feltűnést kelt a szokatlan időben felvett egyenruha. Mit mondjon a feleségének. Micsoda ürügyet találjon ki? Edes álmodozások közt telt el a nap nagy része, míg el nem érkezett az idő, hogy Szücs Gábor a szép asszony látogatására indul. Ma is hevesen dobogott szíve, ma is lángolt arca, midőn a kapun belépett, de mily különböző érzés volt az a tegnapiútól. G, orsan szükkelt föl a tornác lépcsőin. Egy nőcseléd jött elejébe: Kit tetszik keresni? A nagyságos asszony elutaszott.

AMPAGNE LA & Co. raktár Debreczen. vidékére csak BY FÜLÖP-nél DEBRECZENBEN.

A bán e szavai egész vihart idéztek elő az ellenzék padjain. — Dr. Starosevics Dávid a legnagyobb izgalomban kiáltja oda a bánnak: „Lázadó! Szegélylétet magatokat ilyen bánál! Becstelenség! Ez sértés; Mi vagyunk becstelen emberek? Ti vagytok a rablók!” — Starosevics párthívei hasonló kiabálásokban törnek ki. „A lázadó megsérti a nemzetet és a királyt!” — Kamenar kigunyolja az elnököt, a ki a legnagyobb erőszíttel: „viszi véghez hogy a esendet helyreállítsa.

Midőn ez nagynehezen sikerül, az elnök azt indítványozza, hogy Starosevics 41 ülésre zárássá ki — Dr. Starosevics Dávid: „Kezlemes tudomásul szolgá!” Bálról tiltakoznak. „Ez igazságtalanság!” Dr. Starosevics: „Zárjátok ki a bán!” Bálról kiáltoznak: „Vonja vissza, a mit mondott! Vonja vissza! Ki vele! Mi becületesek vagyunk!” A zaj retentővé emelkedik. A képviselők össze-vissza ordítanak: „Azt mondta, hogy Windischgrätz herceg, a király alter egója gazficzko. Többen ráordítják: „Ki vele, nem méltó hogy a bán helyén üljön!” Az elnök és a kormány ilyen zsvajban hagyják el helyeiket. Midőn a bán elmegy a hevesen kiabáló, gestikuláló Starosevics előtt, ez ököre szorított kézzel rá akart rohanni. A mellette szótól ülő Grzanics képviselőt Starosevics fellöki s oda rohan ahoz a csoporthoz, mely ezalatt a bán körül alakult.

A mint Starosevics és Grzanics meg akarják ragadni a bán, Hrvat elnök és Kozmics megragadják őket, míg a segítségükre jövő Paplovics képviselőt Tüköri Alajos löki vissza. A nemzeti párt képviselői hasonló erőlyel utasították vissza minden támadást, s a bán, anélkül, hogy hozzá egy újjal is nyulhattak volna, bemeleg szobájába, míg az ellenzék a teremben szakadatlanul tombol. Ez a jelenet megdöbbentő látványt nyújtott.

A képviselők egy sűrű gomolyban hullámzottak föl és alá, lármáztak és lökdösődtek, valósággal dulakodtak. Czernkovic előhívja a rendőroket, a kik kivont karddal siettek engedelmkedni, de azon szavaira: „Csúcsjátok el a bán, mert megsértette a nemzetet és a királyt!” — ismét visszavonulnak. Midőn a bán már elhagyta a termet, az ellenzék valóságos örömrivalgásba tört ki, s Kumics az kiáltja a karzaihoz; „Nép! a tolvaj ki van dobva!” — Tíz perc elteltével az elnök ismét elfoglalja helyét, s így szól: „Tisztelt ház! Azon események folytán, melyeknek ép az imént volt színhelye a tartománygyűlés, indítványozom a következő képviselő kizárását: dr. Starosevics Dávidot 60, Grzanicsot 60, Kamenárt 60, Valusnig 60, Kumicsot 60, Pavlovicsot 60, Obadot 60 ülésre. Dr. Starosevics Dávid urnak meg kell jegyezmem, hogy magaviselete által nem a tartománygyűlést, hanem önmagát szegényítette meg. (Tetszés j bbról.) Azonfölül meg kell említenem, hogy az illető zavargók ellen a fegyelmi eljárás meg fog indíttatni.” — A nemzeti párt tagjai testületileg kísérték haza a bán a tartománygyűlésből és viharos zsvió kiáltások között váltak meg tőle. A bán otthon azonnal fogadta Radkoczay főügyészt és Bledschneider ügyészt.

Uti kaland.

Délután ¼ hatkor ültem gőzökre a b. i. pályán. Rekkén augusztusi délután volt; a nap égetően sütött s a l'g oly mozdulatlan állt, hogy egész terhével ránk nehezdedni érezők. A sebesen rohanó vonat csinált ugyan némi gyenge szelet, de azért a coupé, bár ablakait leereszték, fulladást melegt volt. — Hatan ülünk benne. Két kereskedő, kik Triszebte iparkodtak, természetes, vastag térfi mind akettő, kik a légypárnákon csakhamar hangos horkolással árulták el, hogy a folyótó hőség Morpheus ápoló karjaiba szenderíté őket. Egyik sarokban — mennyire a kék fátyol észrevenni engedé — idő-nő ült, ki egyébiránt oly szótlanul viselte magát, miszerint bátran ráfoghatók, hogy ő is alszik. Közvetlen mellettem véznatermetű, lányképu fiatal ember foglalt helyet. Savó szemét zöld pápaszettel fegyverezé, míg huzatlan insit keleti kémmel maga alá szedte. Baltérderezebbönyvet fektetett és boronként torz betükkelt irt jegyzeteket vetett belé. Rendki ül idegesnek látszik. De — szokásom lévén a folytonos szivarozás — derekasan füstöltem s volt alkalom nem egyszer észrevenni, — hogy szomszédom oridegeire nem legkelle-mesebben hat a havannah-illat, ha a légvonal a füstöt feleje vivé. Nagybátyám is észre vette a dolgot, ő velem szembeült és pozányul pipázott, öblös tajtpipát szorongatva markában, e mindinkább ritkuló emlékéit a régi jó időknek. A felhőszerű tüst tömegén át, melyet sűrű bajusszal árnyékoló szája a levegőbe bocsátott, — észre vettem balszeme hunyorgását, a mi nálam annyit jelentett, — hogy tetszik neki valami, de arról fonszóval nem lehet beszélni.

Emberem egyre feszeltett ülésén s gyantám, hogy szó nélkül nem soká állja meg a dolgot. Nem is csalódtam. — Uram, — kezdé egyszer idegesen kijelentéssel, de azért elég jól németül, az ellen-

Az angol trónörökös az orsz. kiállításán.

Erdekes vendége volt tegnapelőtt az orsz. kiállításunknak Ez a walesi herceg, ki mintegy fél tizenkettőkor gróf Fesztetics Tisziló kíséretében berkocsiban a kiállítás főbejárója elé érkezett. Gróf Széchenyi miniszter a kiállítási elnökséggel levett kalappal az érkező herceg elé sietett és a következő szavakkal üdvözölte őt:

„Fogadja királyi fenségéd mélyen érzett bálánk kifejezését azért a kiváló kegyért, hogy országos kiállításunkat látogatásával megtisztelni méltóztatott.”

A walesi herceg erre következőképp válaszolt:

„Örömmel jöttem ezt a szép kiállítást megtekinteni, melyről már otthon oly sok szépet hallottam, s mely bizonynyal fölül fogja mulni várakozásomat.”

A miniszter ezután bemutatta a hercegné a kiállítási elnököket és tisztviselőket s a bemutatás után gyors léptekkel haladt a társaság a lókiállítás felé. A herceg már ez alatt az ut alatt is több ízben adott meglepetésének kifejezést az egyes épületek csinos külseje és helyes elrendezése fölött. Többször azt is mondta Széchenyi miniszternek, hogy csak az ohajtandó, hogy ennek a szépen sikerült kiállításnak gyakorlati kiható következményei legyenek.

Mire a társaság a lókiállítás területére ért, a jurypavillon már zsufolva volt válogatott közönséggel, mely a herceg érkezését várta. A pavillon előtt gróf Széchenyi miniszter mindenek előtt Kozma Ferenc miniszteri tanácsost mutatta be a walesi hercegné, mint a ki a legnagyobb érdemeket szerezte magának a kiállítás körül; bent a pavillonban Tiszá Kálmán miniszterelnök üdvözölte az angol trónörökösöt, ki szívélyesen kezelt szorított vele és köszönetet mondott az üdvözlésért. A pavillon körül a több ezerre menő néptömeg két sűrű sorfalat képezett és tiszteletteljesen, kalapleemléssel üdvözölte a herceget, ki az üdvözlést barátságosan viszonzta.

Ezután elővezették a kiállított lovak egy részét. Az elővezetés igen látványt nyújtott és a herceg több ízben jelentette ki, hogy ily szépen sikerült tárlatot még nem látott és hogy Magyarország büszke lehet erre a kiállításra. Miután az angol trónörökös valamennyi csarnokon végig haladt, kezét nyújtott Kozma Ferenc miniszteri tanácsosnak és azt mondta neki:

— Ön valóban nagy élvezetet nyújtott nekem és fogadja érte köszönetemet.

Még a lovak elővezetése közben bucsuzott el tőle Tiszá miniszterelnök, távozásának azt hozván fel indokul, hogy a képviselőházban fontos előterjesztési valói vannak; a herceg mosolyogva azt válaszolta neki:

— Az állami ügyek minden előtt. De azért reményem, hogy még találkozunk.

Midőn a herceg villás reggelire a Dobosvendéglőbe ment, itt a cigány zenekar a herceg érkezésekor a Rákóczi indulót huzta, melyet a herceg levett kalappal hallgatott.

A villásreggeli után a társaság elindult egyes pavilonok megtekintésére. A herceg hosszasan időzött a keleti kávéház előtt, hol török zenészek guzlicsán, tamburán és hegedükön keleti dallamokat játsztak. A herceg élénk érdeklődéssel nézte a tipikus ke-

tés természetek egymás kölcsönös ingerlésére teremtetek, s mint ilyenek csak viszonyos engedékenység által kiegyenlíthetők. — Nem volna én hajlandó az én gyengeségem iránt némi figyelmet tanusítani?

— Tán a hely szük önnek? — kérdém, nem kevés ingereltetve a pedáns bevezetés által.

— Oh nem, az épen a legkényelmesebb. Azt akarom mondani, hogy szag idegeim és egész idegrendszerem önnek különben illatos szivarfüstje által nem csekély zavarba hoztatnak.

— No ez ugyan cifra! — dörmögé bátyám szakállába nevetve,

— Ha ez az ön baja uram, mondék — a legközelebbi állomásnál kiszállhat és helyet foglalhat valamely szomszéd coupéban, mely nem pipázók számára van főtartva. Addig meg fogja ön engedni, — hogy elvitathatlan jogommal élve, — a szivarozást folytassam.

Emberem nagy szemeket mereszte rám. Magam is észre vettem, hogy feleletem kissé éles volt — s képzelem, magában hogy gondolt egyetmást barbár erkölcséink felől, s hogy valószínűleg nem is késéid tapaszta-latait jegyzőkönyvében megörökíteni. Nem szolt többet, hanem a legközelebbi állomásnál kiszállt, s mi jót nevéttünk felette.

Hat óra felé egyszerre erős szél kerekedett; a coupé hirtelen sűrű sárga porral telt meg, a mi két egyaránt kellemetlen körülmény közt választatánk: vagy fel keile huzunk az ablakokat s párt légben fuladozunk, vagy pedig nyelnünk a vastag port. Mi az előbbi választók, remélve hogy a szél majd szünni s akkor majd segíthetünk a dolgón. Nem sokára azonban más is történt. Borzasztó vihar keletkezett, sűrű zápor, majd csattanó jég csapdosa az ablakokat s a vaggonok oldalait. A szél a függő lámpa fénye alá fészült s azt elhajlítá, sőt később magát az egyre tánczó lámpát is elkapta, s a

leti alakokat és egészen belemélyedt mélabusnótáikba.

— Mily bus és elkes ritó a zenéjük! jegyezte meg egyik kísérőjének: nekik szegényeknek ez a jövő zenéjük!

Mikor újra a kiállítás megsejtelésére indultak akkorra már a kíváncsiak oly nagy tömegekben csoportosultak a fenséges vendég körül, hogy maga gróf Széchenyi is ki a herceg baloldalán haladt, sok-sok az öklével volt kénytelen az utat elálló népet félretolni. A kíséret egyik tagja a tolongás láttára azt a kérdést intézte a hercegnéhez vajjon nem feszélyez-e a nagy néptömeg és nem ohajtja-e, hogy kissé távolabb tartsanak?

— Cseppet sem feszélyez, viszonza a herceg; ezek az emberek itt mind belépti jegyet váltottak és ez a belépti jegy fejleszti őket arra, hogy mindent megtekintsenek, a mi a kiállításban látni való — még engem is, ha nekik úgy tetszik.

Később Coburg Fülöp herceg azt kérdezte az angol trónörökösötől hogyan tetszik neki a kiállítás.

— Valóban meglepő, szolt a herceg, és már most egészen más fogalmaim vannak Magyarország iparáról, mint eddig voltak Magyarország, úgy látszik, óriási léptekkel haladt egy a mezőgazdaság mint az ipar terén, és ahhoz, a mit alkalmam volt látni, csak szerencsét kívánhatok a magyaroknak.

A herceg társalgási nyelvül az angolt, francziát és németet használt. Néha egy-egy magyar szót is vegyített közbe nagyon helyes, magyaros kiejtéssel. Így mikor Fülöp herceg azt kérdezte tőle, mit szol a lókiállítás-hoz, azt válaszolta:

— Mind nagyon szép, de legjobban tetszett nekem a magyar állami ménesek csikói: Les „osikó” sont vraitment superbes!

Katonai ellenőrzési szemlék városunkban

a) a cs. és kir. közöshadseregénél.

A cs. és kir. 39. gyalog serezed kerületi hadkiegészítő parancsnoksággal egyetértőleg megállapított terv szerint az ellenőrzési szemle a cs. és kir. 39. ik gyalog ezredbeli katonákat illetőleg 1885. évi Október hó 21. és 22-én, az idegen ezredbeli katonákra Október hó 23-án, és az idegen származású, de városunkban tartózkodó bármely fegyvernemhez tartozó katonákra nézve Okt. 24. a pót szemle végre 1885. évi November hó 9-én reggel 8 órákor a Csapó utczei „Kovács” laktanyában fog megtartatni.

Miután az ellenőrzési szemlére megjeleni kötelezett katonák behívása az eddigi szokott módtól eltérőleg a felsőbb rendeletek és a nyilvántartási utasítás 32-ik szakaszának 9-ik pontja értelmében nem behívó jegyek, hanem az általános és nyilvános hirdetmények kifüggesztése és kihirdetése által eszközöltetik, az ellenőrzési szemlé minden bármely fegyvernemhez tartozó hadseregbeli s tengerészeti, tartósan szabadságot s tartalékos katoná, külömbéggel nélkül arra, ha valjon az Debreczenben illetékes, vagy pedig városunkban csak ideiglenesen tartózkodók, — katonai igazolványi könyvecskéje elhozatala mellett, a fent említett helyen és időben, minden további idézés vagy felhívás bevéására nélkül a ellenőrzési szemlére megjeleni tartozik.

Hogy pedig az ellenőrzési szemle által

támadt nyiláson pompásan hullott hegyibékn a zápor.

A két kereskedő fölriadt álmából, és mivel a vihar setéséget okozott — aggódva kérdezék:

— Wo sind denn wir?

Megnyugtattam őket, hogy még nem kerülték el Triszetet — hova különben is csak másnap valának érkezendők, miután a vonat aznap csak F-ig futott. Az éltes asszony-ság összehúzá öltönyeit, és — egy szó nélkül, még jobban a sarokba vonult.

— Ha az a burkus vagy mi most itt volna — mondá bátyám jóízűt kacagva, — tudom még a mellénye zsebjébe is dugdosná pipaszár lábait.

A becsurgó esőre czáplott, mi különben nem soká alkalmatlanokdék; a legközelebbi állomásom segítve lett a dolgom.

Esteli 7-8 óra közt érkezünk F-ra, lehet mondani, tökéletes setéségekben. Az eső szakadatlanul zuhogott, a szél süvöltött és oly hideg lón, hogy táskáinkból elő kelle némi ruhát szednünk.

— Öcsém, — szolt öregem megtörölve haragos bajuszát, — hiában vénültem meg, még sem tanultam eleget. Pedig ugyan régi közmondás: nyáron ruhádat, télen kenyeredet otthon ne feledd. Most elkelne ám a bunda.

— Semmi, — mondék, — nem vagyunk olyanok, mint a kocsonyalé. Hanem jerünk, nézzünk valami fogat!

— Mi a tatar! talán csak nem veszekedtél meg, hogy ebben az itéletben odább menj? — Már hogy ne menék, — feleltem, épen az a szándékom. — Bátyám, jól tudja hogy ügyünk percznyi halasztást nem tür.

— No de legalább várd meg, míg az eső megáll, a sár kicsit megszikkad.

— No hisz akkor ugyan akár holnap ilyenkorig elvárhatok. Üljön csak be urambátyám addig a közterembe, míg én valami fuvarost főtájtások.

mindenki foglalatosságában a legrövidebb időig gátoltassék, a megjelenésre következő sorrend állapittatik meg:

Az 1885. évi október hó 21-ik napján az 1874—1875. 1876. 1877. 1878 és 1879-ik évbéli a póttartalékosokkal együtt.

Az 1883. évi október hó 22-ik napján az 1880. 1881. 1882. 1883-ik és 1884-ik évbéli azon egyén, a ki az 1885. évbéli tényleges szolgálatban nem állott, vagy vegyvergyakorlaton részt nem vett; a cs. és kir. 39-ik gyalog sor ezredhez sorozott debreczeni illetőségű, ugy szinte az 1874. 1875. 1876 és 1877-ik

Az 1885. évi október hó 23-ik napján az 1878. 1879. 1880. 1881. 1882. 1883 és 1884-ik évbéli sorozott debreczeni illetőségű más fegyvernemhez tartozó, huszár tüzer, tengerész szekerész, stb, és

Az 1885. október hó 24-ik Debreczenben tartózkodó idegen származású bármely fegyvernemhez tartozó, cs. és kir. szabadságos és tartalékos katonák.

Végre az 1885. évi November hó 9-én tartandó pót szemlé minden a fő szemlé elmaradtak tartozandának a fentebb kitűzött helyen és órában idejekorán és pontosan megjelenni.

Az ellenőrzési szemlé megjelenni nem kötelezettek azok, kik 1885. ében tényleges szolgálatban állottak; továbbá katonai kiképzett-tésben vagy fegyvergyakorlatban részt vettek.

b) a m. kir. honvédségénél.

A m. kir. 46-ik honvédszászlóalj parancsnokságával egyetértőleg magállapított terv szerint az ellenőrzési szemle városunkban folyó évi Október hó 28. és 29-dik napján reggeli 8 órákor a Péterfia-utcai honvédlaktanyában fog megtartatni.

Az esketési és övezésgégi bizonyítványok elhozatala nem kívántatik.

Hogy pedig az ellenőrzési szemle által mindenki foglalatosságában a legrövidebb időig gátoltassék, a megjelenésre következő sorrend állapittatik meg, ugy mint:

Az 1885. évi Október hó 28-án az 1874. 1875. 1876. 1877. 1878. 1881. 1882 és 1883-dik évbéli sorozott honvédek, ugy szinte az 1874-dik évbéli tartalékosok és 1874. 1877. 1879-dik évbéli sorozott és 1874-dik évbéli tartalékos huszárak, — az 1885-dik évi Október hó 29-én pedig a városunkban tartózkodó más községbeli születésű idegen magyar királyi és császári királyi osztrák honvéd zászlóaljokhoz tartozó szabadságos és tartalékos honvédek.

Az ellenőrzési szemlé megjelenni nem kötelezettek azok, kik az 1885-dik évbéli tényleges szolgálatban állottak; — továbbá katonai kiképzett-tésben vagy fegyvergyakorlatban részt vettek és az 1873-dik évbéli tartalékos honvédek. Az utózemle a fent kijelölt helyen folyó évi November hó 17-dik napján reggeli 8 órákor lesz.

Ha valaki a megjeleni kötelezettek közül a fő- és utózemléről is elegendő nélkül elmaradna, — az katonai fegyelmi büntetés alá fog vonatni.

A városi tanács.

A „PÁRIÁK”

irta: VÉRTESI ARNOLD.

Tartalmaz 5 elbeszélést.

1. A halbatatás. 2. A férj becsülete. 3. A pártfogó. 4. A játszótárs. 5. Egy kis jura.

A kötet ára 1 frt. az szerkesztőségünkben kapható.

Bátyám dörmögve ugyan és pár hízelt megjegyzést ejtve a tüzes-szeles fiatalaságról beballagot s valószínűleg jó étvágygyal vascsorát addig, míg én borig átávaz, egy füvarossal előkerültem.

— Itt a kocsi, — szoltam belépve. — Istenem! már kilenczre jár az idő. B...

— Van bizony, — hagyá helyben az öreg, — ilyen uttal és időben, akár kétszónyi is. Öcsém! reggel előtt ugy sem látok akár most indulz, akár hajnalban.

Nem tagadom, ez elég bölcs észrevétel s illetoleg tanács volt nagybátyám részéről, hanem akkor annyira elfogott a buzgalom, hogy semmi értéket sem tulajdoníték nekem. Hirtelen ettem és itam egy beveset, aztán mindketten kocsiira ülve, mennyire az éjszaka tete s az eső engedék, sietve elhajatánk.

Másfél órai utat tehetünk már. Az eső és szél szünni kezdék ugyan, de oly feneketlen sár volt, hogy nem egyszer jöttem kísértetbe inkább gyalog menni, mint kocsi-nyl turelemfogyasztó czamogással. Öregem egyre dörmögött, és én példás türelemmel hallgatam recriminációit.

— Teins uraim, — szolt a kocsi s viszárszafordulva, már csak megmondom, ebebe latyakban nem mehetünk tovább,

— Az ürdögbe, — kiálték bosszusan, — csak nem akarja kend, hogy itt viradjunk meg az t közepén?

— Azt ugyan hogy nem, — volt a kocsizelben egy csuda, derék, becsületes székényér benne, azt tudnám, jó lenne oda betenni. Fordultak ám meg benne már becsületes emberek is — meg aztán urak.

— Jó, jó Ferencz, — szolt bátyám, — csak hajtson kend oda. Bizony boldogság, hogy ily egyiptomi sötétségben utazni, — hova még ekkora sárban, hogy akár Fáraó megélsüllyedhetne benne.

(Folyt. köv.)

— A de

hercegnék mindeideig

mondott lókiá fogatok felhajt

tets ett, s tet kifejezést. A

reczen város nagyobb pomp

— A b

ret idejét az tanács októbe

— Az o

ezeni főkénté vában a les a

2.602.200 frt. üzlettel szem

— Hány

Kabán hajdu mánya 1200

4000 db sert 2.414.800, em

— Egy

hirlapirodalm vedés fordult

hüség szemg

gemnek t. rti könyvtár urn

ajánlani Az a, pok közt előf

kesztő és ki kezdetben 13

„Kereskedelm

tök Zalay M az első évneg

kező 3/4 évi ki. Az első é

a lap szerkes ur azt Keres

ben egy ide szerkesztő ur maradtam tel

— Kin

a püspökladár A n t a l d e

és a h a j d u B e l u s G y ö

rót nevezte K ügyigazgatós

kir. adótiszt, hog III. oszt

valas és kö dr. C s e n g a

a budapesti gyakorló-isko te ki.

— Eije

h-nánási ker B i r ó f i l m

roly tasnádi reczenben.

— Filo

megye széke szonyvására

rásába kebel gekben a filo

a m. k. földi összes szó

egy hogy ez díozszeg, Jan

kelyhid, Kis-gare terjedt

lit-t csoport zett sz lőter

telem szőlőv a szőlőtő m

Napi hírek.

A debreczeni ötös fogat a walesi hercegnék midőn hétfőn a nagyszerű általa rendezett nagyvilágos paratlannak mindeztől megjelent, s a kiállítását fogatok felhajrását végignézte, különösen megdöbbent, s tetszésének dicő-rés szavakban adott kifejezést. A fővárosi lapok is azt írják Debreczen város ötös pofogatójáról, hogy „a legnagyobb pompával van kiállítva.”

A boldogfalvi kertre nézve a szüret idejét az ottani birtokok kérelmére a tanács október 14-15-ről, október 9-10-ik napjára tette át.

Az osztrák-magyar bank debreczeni fiókintézetében a múlt szeptember havában a leszámlált váltók és értékek összege 2,502,200 frt volt mely az augusztus havii számla szemben 263,700 frt. növekvést mutat. A magyarországi bankfióküzletek közül a magyarországi és szegedi ért el 2 millió forintot felüli leszámított értéket, amaz 2,414,800, emez pedig 2,147,100 frtot.

Hány labas jóság van Kabán? Kabán hajdumegyei nagy község jóság állománya 1200 drb 16, 200 drb. szarvasmarha, 4000 db sertés és 10—1200 drb. juhból áll. A község összes határterülete mintegy 16 ezer kat. hold; lakossága pedig hatvencézer.

Egy kis helyreigazítás. Debreczen hírlapiródam „című cikk en egy kis tévedéses fordult elő, melyet midőn a történeti hátszempontjából kiigazítani kötelességgemnek tartom, Szinyei József egyetemi könyvtár urnak becses figyelmébe batorodom ajánlani az a, b, c, és a rendben elősorolt hírlapok közt előforduló Kereskedelem és ipar Szerkesztő kiadó Fazekas Sándor, Ezen lap kezdetben 1880 január elsején megjelent. „Kereskedelmi lapok” cím alatt. Szerkesztők Zalay Márk és Fazekas Sándor. Kiadó az első évfolyamban Kutassi Imre, a következő 3. évfolyam a Szerkesztők által adatott ki. Az első év végével viszályt Zalay Márk és Fazekas Sándor, midőn Fazekas Sándor az azt Kereskedelem és ipar cím alatt 1881-ben egy ideig folytatta. Midőn Tekintetes szerkesztő urat kérem e sorok közöttételeire maradtam teljes tisztelettel Zalai Márk.

Kinevezések. Öfelségi járásbírákka a püspökadányi járásbíróhoz: Simonffy Antal debreczeni járásbírói albiró, és a hajdunánási járásbíróhoz: dr. Belus Győző szigetvári járásbírói albiró nevezte ki. A debreczeni m. kir. pénzügyigazgatóság által Zalai Sándor V. oszt. kir. adótitizt, a székellyhidi kir. adóhivatalhoz III. oszt. ellenőrré nevezetett ki. A vallás-és közoktatásügyi m. kir. miniszter, dr. Csengeri János gyűmásiuml tanárt a budapesti középiskolai tanárképző intézet gyakorló-iskolájába rendes tanárrá nevezte ki.

Ejjezés. Popovics Mihály h-nánási ker. s-kedő napokban váltott jegyet Biró Ilma kisasszonnyal néh. Biró Károly tasnádi volt ref. lelkész leányával Debreczenben.

Filokszer a: Ermelléken. Bihar megye székellyhidi járásába kebelezett Asszonyvásároló határában, valamint szalárdi járásába kebelezett Hegyköz St-Imre községekben a filokszer jelenléte constatálván a m. k. földm. miniszter nevezett községek összes szőlőterületeit zár alá helyezte, úgy hogy ezen zárlati csoport most már Erdősözög, Jankafalva, Kóly, Nagy-Kágya, Székellyhid, Kis-Kágya és H. K. Sz. Imre községek-re terjedt ki. A zárlat értelmében az említett csoport határában levő zár alá helyezett szőlőterületekről gyökeres vagy gyökér-telen szőlővesztő, szőlőnövény és általában a szőlőt minden egyéb alkatrészre (a szőlő-lőfűt kivételével) továbbá bármilyen fa, vagy cserje nemű ültetvény, használt ducok szőlővesztők és szőlőlévébe csomagolt, bármennyű tárgyaknak a zárlati csoporton kívül eső községekbe való kivitele tiltatik. Feleltetjük hogy a filokszer jelenléte a nagyváradi szőlőhegyeken is constatálott.

Nagyváradi hírek. Nagyvárad püspök k. szegedi hírek szerint, Dobó Miklós esanádmegei kanonok s volt szegedi plébános volna kiszemelve. Angolországi szőlő birtokok s idők nek most Váradon, hogy megismerhessék a szüretelésnél divó nemzeti szokásainkat. Az idegenek, kik között egy lord is v. a. h. hirs nemzet gazdász Wirth Miksa vendégei. A vendégek mintegy 8—9 napig fognak városunkban tartózkodni.

Ipariskola Margittán. Örömmel kell kifejezni azon haladáson, melyet Margittán legközelebb felmúlt, most e hó 26-án a régén kivált iparitanoncz iskolai megnyitott 87 beírtott tanulóval, ezt pedig Horvát István Lovasi Elek uraknak köszönhetjük leginkább, kik nem kimélve a fáradságot, mindent elkövettek annak létesítésért. Ezen nemes tettükért fogadják az iparitanoncz iskola megteremtők, a nép leghálásabb köszönetét, r. l.

Aradi Gerő színházunk igazgatója Budapestre utazott, hogy pénteken személyesen nézhesse meg a nemzeti színházban Jókai Mór „Fekete gyémántok” cz. új darabjának első előadását, s egyuttal azt meg is szereze. — Távollétében, Somogyi Károly rendező helyettesíti, és végzi az igazgató teendőket.

— Mike-Péres az erdélyi magyarsá-ért. A kicsiny és nem gazdag Mike-Péres képviselőtestülete a derék jegyző, Kaszás József indítványára 100 frttal belépett alapító tagnak az erdélyi kultur egyletbe. Hajdumegyből Mike-Péres a második község, mely a segítségére siet az eloláhosodással fenyegetett erdélyi magyarságnak. Az első a szegedi és szintén kicsiny falu Tetétlen volt, mely Kaszás László gazdatiszt indítványára 40 frtot adott a kultur egyletnek. A megye számos, nagyobb és gazdag községei és városai szintén követhetnek ezen példát. Bősörmény, Nánás, Hadház, Szoboszló, Kaba és Földes meddig kések még? Ezuttal különösen felhívjuk a minden jó, szép és nemes iránt áldozatkésznek ösmert kabaiak, és földesiek figyelmét erdélyi véreink szomorú ügye iránt. Kaba és Földes község jövő évi költségvetése tetemes felesleget irányoz elő, amazé 6400 frtot, emezé pedig 300 frtot. Ime mindkét község megerősítés nélkül teljesítheti azon nagy kötelességet, melylye az föld magyarsága Erdély iránt tartozik.

Ermelléki hírek. Székelyhid-ról. (Szerecsétlen halál.) Rácz József Székelyhidon, okt. 2-án testvére: gyerekeinek sirt ásván, a föld reá szakadt s őt agyonnyomta. Özvegye és 3 árva sirtja a szerecsétlenül járt apát. — Ermelléki falváról. (Véres verekedés) volt Glük Adolfnak érmihályfalvai tagján, szeptember 28-án, az Almási Mihály lakásán tartott lakodalmon, egy szabadság levő, Valosi István nevű huszár és a lakadalmas nép között. A huszár lerészegedvén, többek felkeltetvén s e közben Almási Mihályt a szemöldök táján, Papp Jánost pedig a kezén, kardjával súlyosan megvágta. Erre a vendégek ellene fordultak, őt lefegyverezték ruháját letették s fején több nehéz sebet ejtettek, úgy, hogy ezek következtében a debreczeni kórházba kellett szállítani. — Almásról. (Villámcsapás.) A múlt hó 28-án, az Ermelléken is keresztül vonult vihar alkalmával, Almáson becsapott a villám az ottan állomáson levő huszárak számára szénát szállító szénakartárába, úgy hogy ez tökéletesen hamuvá égett. Sajnos, hogy emberélet is ezett áldozatul, amennyiben egy épen ott időzött munkást a villám agyonnyújtott. — Ersemjénből. (Hymanen.) Fráter Béla éremjéni szolgabíró ur kadvés leányát, Paulát, múlt hó 29-én vezette ciltárhoz Pényes Zoltán, nadányi teletli földbirtokos. — Erkeserűből. (Véletlen szerecsétlenség) történt múlt szept. 28-án Erkeserűben. Török két érmihályfalvai csendőr. hivatalos szolgálatuk teljesítése közben, egy pinczés gazdához lettek behíva. Midőn már egy kis ideig borogattak, a gazda kíváncsiságból azt kérdezte, hogyan kell bánni a csendőr fegyverrel? Erre az egyik csendőr, Hámos Miklós, mutogatta a zárvázat járását, miközben a fegyver elsült s a másik csendőr, Csász Jánost cözombán keresztül lötte, úgy, hogy székere kellett Mihályfalvára szállítani. — Füzeset. Ugyanott, Engel bérlő szalmakazala légett. — Vasadról. (Gyanús haláleset.) Tóth Lajos vasadi lakos és neje Balaskó Erzsébet f. évi aug. 30-án éjjel, pálinkáza összeveszteték, s e közben a férj nejeinek jobb mellén késsel egy szurást tett. A nő az eset után szűrt 18-án meghalt. Tóth megözökött. — Kádon Fisch Ignác buzaasztagja a cséplőgéptől meggyuladt, ez zel együtt légett. A gép ára 7000 forint, összes kár 14,000 forint. — Kis-Kágyán Kiss Gábor vinczellérjét, Mészáros Imrét egy munkás Brinyi Sándor, ki a mellett a cizmamű mesterséget is folytatja, — úgy főbe ütötte, hogy élete vesztélyben forog. Brinyi-nak szép felesége van, a vinczellér fiatal ember s így „keresd az asszonyt.” — Nagy Létán egy csendőr meglötte magát f. hó 26-án A revolver golyója a tődő jobb szárnyán hatott át és életvesztélyes volt. Szomorú tettének oka állítólag szerelmi bánat volt; magaviseletéből kitűnt, hogy régebben foglalkozott a gondlattal, életének végét vetni.

— Ké? Tegnap a külváros egyik sátrában egy fekete selyem naperayó találtatott. Tulajdonosa kellő igazolás mellett átveheti az I. kerületi rendőr kapitányság hivatalában.

Trefort Ágoston közoktatási miniszter a magy. tud. akadémia új elnöke tegnap foglalta el először elnöki székét egy rövid de lelkes és bölcs beszéddel. Igen találó volt az academia új elnökének a múlt és jelen közti különbségre való utalása. Az academia feladata ma nem lehet többé a tudományok pusztá átültetése, hanem egy önálló magyar tudományos élet megteremtése, melynek azonban a nyugati civilizációval folytonos érintkezésben kell maradnia. A tudomány tekintélyének és tiszteltetésének emelését joggal hangsúlyozta Trefort, a mint joggal emelte ki azt is, hogy ez uton igen sok balvéleménytől és félszességétől fogunk megszabadulni, melyek ma ki irthatatlan kórok gyanánt jelentkeznek.

Külföldi vendég Debreczenben. Holnap az az csütörtökön délután Debreczen-be érkezik Dr. Panklipesei eva n. g. superintendens, a ki mint a Gustav Adolph-egylet központi előjáróságának előkelő tagja képviselte az egyletet a magyarhoni egyetemes evangélikus gyűléstet Békés Csabán tartott jubileumári ünnepélyén. Az ide érkezendő vendégek Németország egyik legjelesebb egyházi szónoka a kit Békés-Csabán is az egyházi szónoklat mestere az ott egybegyűlt

evangélikus püspökök és lelkészek mely meghatottsággal hallgattak meg. Több napig tartózkodván Magyarországon, Debreczent azért ojtí utjába, hogy közvetlen tapasztalat után megismerkedjék az itteni ág. h. evang. egyh. szűk anyagi viszonyával, a mi mindennekre nagyobb nyomtatékot ad majd az egyház által a Gustav-Adolph-egyletben in tézett kérvényével. A helybeli evangélikusok csütörtök d. u. fogadják a jeles vendéget a vasuti állomásnál. Este valószínűleg közös vacsora lesz a Bikában a vendég tiszteletére.

A földesi és szováti ev. ref. lelkész állomás betöltése ügyében tegnap ült össze Szoboszlón a kandáló bizottság. Mindkét eklézsiába igen nagy számmal pályáztak. A földesi lelkész állomásra kijelöltek közül kétfőnek neve jutott tudomásunkra, u. m. Erőss Lajosé (jelenleg kémeri lelkész Szilágy megyében) és Varga Lajosé (majtényi lelkész Szathmárbán) a szovátra szintén kétfő u. m. Jakucs Sándor földesi, és Timár Imre szováti helyettes lelkészé.

Véres szerelmi dráma. Ma délben a Darabos utcai 1007-ik számú ház megrázó véres szerelmi drámának volt színhelye. Kovács József 23 éves szijgyártó legény egy év óta vad házasságban élt Nagy Julianna név asszonnyal, ki mint a fiatal embernek edves anyjától hallottuk anyja lehetne a fiának. Nagy Julianna roz előéletet élt. Csapodár, fiatalabb korában férfi bolondító volt s ugy látszik ezt a tehetségét meg most is, a mikor már négy X-et taposta megtartotta. A jajveszkelő anyja a városházánál e sorok írójának zokogva, szakgatott hangon sirva beszélte el, hogy az ő fiát is az a gonosz asszony hódította el ki már több férfi szivet elcsábított. Így pl. Kerecszi nevű megyei hajdú is a földbe vitt. Most megint mást kezdett az asszony szeretni, a minek Kovács József nyomára jött. Ezért féltékeny és elkeseredett lett. Talán nagyon bántotta az, hogy egy év óta ő tartotta ki az asszonyt s az mégis hűtelen kezd hozzá lenni.

Magáról a gyilkossági és öngyilkossági eset lefolyásáról a késő órákban lapunk zárta előtt már nem irhatunk részletes tudósítást. Allitól úgy történt, hogy ma reggel kérdőre vonta Kovács az asszonyt, de már kezében a töltött revolverrel el volt tökével gyilkos szándékában. Ma délben megint összedézálkoztak. Szó szót követett, az asszony nagy félelmében az udvarra menekült; a legény utól érte, s kétszer reá lött. Az asszony fejét vér borította el, és arczát eltak: rva befutott a házba, ott erejét vesztve összerogyott. Ekkor a lövésre nagy néptömeg kezdett gyülekezni és zajogni a ház előtt.

Kovács vad dühvel, fékevesztetten berontott a házba, s magára lött; még volt annyi ereje, hogy az ablakon kikiáltson: „a ki közelíteni mer, azt meglövöm!” Egy újabb lövés, és összerogyott. A rendőrségnek rögtön jelentést tétetett a rémes esetről s az orvosi vizsgálatra megérkezett Dr. Pállay Miklós is, ki gyors gyógykezelést nyújtott ugyan, de a szerecsétlenség életben maradásához kevés remény van. A Kovács fejből az egyik golyót a kórházban sikerült eltávolítani.

A tournure a csempészet szolgálatában. „Voltaire” jelenti, hogy jövőben minden olyan nőnek, ki a kallipygoszi Vénusz módjára öltözködik, a francia-svájci határon, a tournurét kikutatják, ha a határfelügyelők ezt szükségesnek látják. A tournure alatt agyanis sok csempészet követték el.

Az a nyirbogáti gyilkosság, melyről lapunk tegnapi érdekes újdonságot hozott nem öngyilkosság volt, a hogy a cím jelezte sajtóhibából, hanem orgyilkosság, — a mint a tartalomtól megtudható is volt.

„Oda van a szép nyár, oda! Mé; nyilnak a völgyben az őszi virágok, még zöldel a nyárfa az ablak előtt. De azért már bágvadt nap sugarával, hulló lombjaival, szürke ködfogyóval beköszöntött az ősz. A természet elhagyott szentegyház, nincsen benne buzó népe már: a virágok, s hallgat orgonája; hallgat a sok énekes madár. Az ősz szomorú költészeté uralkodik a rónaság felett. Hanem azért a természet néma szent egyháza felajlik még egyszer az idén, a tavaszok mintegy viszhangjával a szüret alkalmából.

A HUNGÁRIA ETTERMET, hogy ismét a régi jó hírnevére érdemes legyen, október hó elsőjéről kezdve ismét magam kezélem, és úgy az ételek mint az italok az én felügyeletem alatt szolgáltak a t. n. k. i. Minden igyekezetem oda fordított, hogy azon kitűnő pártolást melyben Debreczenben mindenkor rendeztettem ezután is kiérdemeljem és biztosítsam. Kítűnő villásreggeli, és színház után mindig friss ételekről gondoskodom. A havibérletet igen olcsón számítsom. Teljes tisztelettel, Weichinger Károly a „Hungaria” bérlője.

SZÍNHÁZ.

V. Gy. Magunk is örülünk rajta, hogy ma kítűnő előadásról irhatunk mert a tegnapi valóban az volt. Ugy az egyesek játéka valamint az összejáték a debreczeni közönség műgényeinek megfelelő volt. A tegnapi előadásból különben azt a megjegyződést vontuk le, hogy az eddigi előadások legnagyobb hibája a rozsz szereposztás volt, meit a mint a tegnapi előadás megmutatta helyes szereposztással az est sikere biztosítva van. Játzatná Aradi ur kivételével azt a szerepet melynek eljátszására tehetsége képesíti, és nem azt melyet szeszéje követel magának.

A „Nabin nők elrablásá”-nak tegnapi előadása határozottan föltette áll még annak az előadásnak is melylyel a mult idény alatt adták e darabot. S a siker oroszlanyrésze mindenesetre Gyöngyi (Rettegi Fridolin) illeti meg. Tehetség, ambíciós színész, a ki nem szenved a vidéki komikusok főhibájában a tulzásban. Szerepét nem ejti el burleszk jelenetek tulságos kiaknázásával a karzat tapai kedvéért. Szeme előtt tartja, hogy művelt közönség előtt játszik. Alakításában harmadik felvonásban lépett tetőpontjára. Mikor az igazgatói sértett büszkeség hangján védelmezi „dicső trupp”-ját s „lánglelkű” művészoit. A közönség a derék színész tőrű tapsokkal jutalmazta meg. Bokod y (Marosán) pompás volt az alkalmatlanok ismerős epizód szerepében. Zilahy (Endre) elemében volt. — Elegancia, ügyesség, fesztelenség egyesültek játékában. S a harmadik felvonás kedvesen irt jelenetében, mikor karját vetett Etelkának (Bodrogi Lin a) mindaketten a legfokozottabb igényeket is kielégítően játszották. Ferenczi (Bányai) a szegény tanár kétségbeeső állapotait eleven, ügyes komikummal ábrázolta. Nagy Ibolyka (Irma) igen kedves szeszélyes menyecske volt. Litzenmayer Poldi, Bodroginé s Somogyi kisbess szerepeiket jól játszották. Végül nem mulaszthatjuk el, hogy elismerésünket ne fejezzük ki a tapintatos, ügyes rendezésért Somogyi urnak.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

Holnap csütörtökön, bérlet: 12-ik számban adatik:

Rang és mód.

Eredeti számu 3 felvonásban. Irta: SZIGETI JÓZSEF.

Legujabb.

(A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai.)

BUDAPEST okt. 7 A főrendiház mai ülésén a miniszterelnök átírta tudatja hogy a király Majláth György volt országbíró fiának, s azok törvényes utódainak, továbbá Jankovich Lászlónak, Somogy megye főispánjának és törvényes utódainak a magyar grófi méltóságot, és örökös főrendiházi tagság jogát adományozta. Ezután a delegatio tagjai megválasztattak.

BUDAPEST. okt. 7 A képviselőház mai ülésén megválasztották a delegatio tagjait, az eredményt holnap közzétesik. Olay Szilárd interpellatitot intéz a miniszterelnökhöz a drezdai botrany ügyében; kérdi, szándékozik e a kormány a szász kormánytól elégtételt kérni.

Felolvas szerkesztő és kiadó lapfőnöke: VERTESI ARNOLD.
Főnyomtatás: Kereczag Vilmos

Nyilt-tér.

NŐKNEK.

A szépet, izlést és divatosat kedvelő nagyérdemű hölgyközönséget tisztelettel értesitem, hogy huzamosabb időn keresztül Bécsben szerzett tanulmányaim és tapasztalataim alapján,

női divat-üzletemet

Czepléd-utczán a Csiffy-féle házban megnyitottam, a hol is mindennemű női kalapoknak, a legujabb bécsi divat szerinti ujjonnan elkészítését, vagy átalakítását mindenkor elvállalom, s a megrendeléseknek kifogástalanul és pontosan leendő elégtételére magamat kötelezem.

Debreczen 1885. szeptember 19.

Tisztelettel lévén:
Tóth Erzsébet.

